

6º curso EP

[PROGRAMACIÓN ANUAL CURSO 2020-2021]

ÍNDICE

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN

2./3./4./5.- OBXECTIVOS, CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, CRITERIOS DE AVALIACIÓN CON REFERENCIA ÁS COMPETENCIAS CLAVE

6.- PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN

7.- DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

8.- CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

9.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA, CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS CLAVE COMO ELEMENTO VERTEBRADOR.

10.- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

11.- ADAPTACIÓNS CURRICULARES SIGNIFICATIVAS.

12.- EDUCACIÓN EN VALORES.

13.- PROXECTO LECTOR

14.- PLAN TIC

15.- PLAN LINGÜÍSTICO DE CENTRO

16.- RECURSOS

17.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

18.- PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

ANEXO

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN

O marco legal desta programación é:

LOMCE 8/2013 do 9 de decembro

Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo de Ed. Primaria en Galicia

Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde 65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación.

A presente programación propón un modelo de ensino-aprendizaxe que ten a intención de preparar a tódolos cidadáns para ter éxito na vida, a través da adquisición e o desenvolvemento das competencias clave.

A función principal da ensinanza é facilitar a aprendizaxe dos nenos, axudándolles a construír, adquirir e desenvolver as competencias que lles permitan integrarse na sociedade do coñecemento e afrontar os continuos cambios que impoñen en tódolos aspectos da vida, os rápidos avances científicos e a nova economía global.

A programación pretende:

Atender as características concretas do alumnado.

Responder ao contexto sociocultural do alumnado.

Colaborar activamente co proxecto educativo do Centro.

Contemplan as variables oportunas e necesarias a ter en conta no proxecto, sendo este de carácter aberto.

Características do alumnado de 10-11 anos:

Interioriza signos, símbolos e códigos preestablecidos que permiten a adquisición da linguaxe e o desenvolvemento do proceso lecto-escritor. A adquisición e o desenvolvemento da linguaxe favorece a propia evolución cognitiva, facilitando a representación do mundo que os rodea e a planificación das súas actuacións.

Desenvolve a capacidade de análise que lle permite adquirir a noción de cantidade, peso, masa, tempo,...cada vez de forma máis complexa.

Crea novos esquemas mentais a través da súa propia interacción coa contorna. As operacións mentais aparecen "liberadas" da percepción inmediata, constrúe cada vez máis abstraccións que lle permiten ordear mentalmente acontecementos hacia adiante e hacia atrás no espacio e no tempo, o que implica a creación dun espacio e tempo obxectivos.

Supera o egocentrismo, animismo e finalismo e busca respostas causais e lóxicas. Ten consolidados os hábitos básicos de aseo, vestido e alimentación. Fai uso cada vez máis eficaz dos procedementos perceptivos e do control da atención e da memoria. Atópase nun estadio de operacións concretas, o que fai necesaria a manipulación para acadar o que se propón in da que xa comeza a interpretar correctamente algúns conceptos máis abstractos. Posúe intelixencia "práctica" polo que coñece a través da súa experiencia, aínda que evoluciona progresivamente cara á lóxica. Diferenza os feitos reais dos fantásticos. O desenvolvemento afectivo facilítalle un maior interese polas aprendizaxes escolares. Identifica e manexa símbolos e signos o que lle permite incorporarse e aprender os códigos convencionais. Posúe grande curiosidade intelectual.

2./3./4./5.- OBXECTIVOS, CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, CRITERIOS DE AVALIACIÓN CON REFERENCIA ÁS
COMPETENCIAS CLAVE.

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6o EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC	▪ LCB1.1.1. Emprega lingua oral e escrita aos rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CA - Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB1.1.2. Transmite ideas con claridade, coherencia e corrección.	CA - Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC	▪ LCB1.1.3. Escucha atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	PCE - Prox. Curricular Específico CA - Contextos de Aprendizaxe	Aula - Titoría Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC	▪ LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escucha atenta, espera de quenda participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	PCE - Prox. Curricular Específico CA - Contextos de Aprendizaxe	Aula - Titoría Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	PCE - Prox. Curricular Específico CA - Contextos de Aprendizaxe	Aula - Titoría Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CA - Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL	▪ LCB1.3.2. Exprésase cunhas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CA - Contextos de Aprendizaxe	Conferencias

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE	▪ LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais conese en axudada tecnoloxías da información e comunicación.	CA - Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE	▪ LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	PCE - Prox. Curricular Específico CA - Contextos de Aprendizaxe	Aula - Titoría Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB1.4.1. A mostra unha actitude de escoita atenta.	PCE - Prox. Curricular Específico CA - Contextos de Aprendizaxe	Aula - Titoría Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB1.4.2. Comprende a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	PCE - Prox. Curricular Específico CA - Contextos de Aprendizaxe	Aula - Titoría Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CA - Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CA - Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB1.5.3. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	PCE - Prox. Curricular Específico	Aula - Titoría
▪ CCL	▪ LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CA - Contextos de Aprendizaxe	Literatura Creativa

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
			Procesando Textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando Textos
▪ CCL ▪ CCA	▪ LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando Textos
▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC	▪ LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	PCE – Prox. Curricular Especifico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Literatura Creativa Procesando Textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	PCE – Prox. Curricular Especifico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	PCE – Prox. Curricular Especifico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Todos os recantos
▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE	▪ LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL	▪ LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breveses imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL ▪ CCA	▪ LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axustándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE	▪ LCB1.10.1. Empregar de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC	▪ LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias de debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias Procesando textos
▪ CCL ▪ CSC	▪ LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ LCB1.11.3.Realizaentrevistasereportaxessobretemasdoseuinterese, seguindo modelos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ LCB1.11.4.Prepara,seguintomodelos,reportaxessobretemasdeseu interese.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL	▪ LCB2.1.1.Leenvozalta,conprecisión,diferentestiposdetextosapropiadosá súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias Procesando textos
▪ CCL	▪ LCB2.1.2.Descodificaconprecisiónerapideztotodotipodepalabras.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias Procesando textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.2.1.Entendeamensaxedexeitoglobaleidentificaasideasprincipaise as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.2.2.Comprende,concertogradodedetalle,diferentestiposdetextos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB2.3.1.Leensilenciocoavelocidadeadequadatextosdediferente complexidade.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias
▪ CCL	▪ LCB2.3.2.Realizalecturasensilencioresumindoconbrevidadeostextoslidos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Conferencias

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipos de textos e identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.4.2. Elaborar resumos de textos e identificar os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL	▪ LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL	▪ LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Pasatempos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CMCT ▪ CAA	▪ LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando Textos Conferencias Literatura Creativa
▪ CCL ▪ CD ▪ CAA	▪ LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando Textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axudado contexto.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC	▪ LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando Textos Conferencias Literatura Creativa
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC	▪ LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipóteses sobre o contido. Saber relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando Textos Literatura Creativa

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.4. Establecer relación entre ilustración e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.5. Interpreta linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando Textos Literatura Creativa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.9.2. Interpreta información e fai un resumo da mesma. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta das algunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio propio e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Titoría
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CSIEE			
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel ou en liña, no proceso de escritura.	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Pasatempos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC	▪ LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
			Conferencias
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa Conferencias
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as tecnoloxías da información e a comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais polas súas funcións na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos. 	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL	▪ LCB4.1.3.Diferenzafamiliasdepalabras.	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría
▪ CCL	▪ LCB4.2.1.Identificaeusasinónimoseantónimos,palabraspolisémicase homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría
▪ CCL	▪ LCB4.2.2.Recoñecepalabrascompostas,prefixosesufixosecreapalabras derivadas.	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría
▪ CCL	▪ LCB4.2.3.Identificaclasificaosdiferentestiposdepalabrasnuntexto.	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría
▪ CCL	▪ LCB4.2.4.Recoñeceeusaosconectoresbásicosentreoracións:causa, consecuencia, finalidade...	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría
▪ CCL	▪ LCB4.2.5.Identificaasoraciónscomounidadesdesignificadocompleto. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Tutoría
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB4.3.1.Recoñeceaestruturadodicionarioetiposdedicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Tutoría Pasatempus
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB4.3.2.Seleccionaaacepcióncorrectasegundocontextodeentreas varias que lle ofrece o dicionario.	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Tutoría Pasatempus
▪ CCL	▪ LCB4.3.3.Recoñeceeusacorrectamenteasnormasortográficasnassúas producións escritas.	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Tutoría Pasatempus

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL	▪ LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	PCE – Prox. Curricular Específico	Aula – Titoría
▪ CCL	▪ LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría
▪ CCL	▪ LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB4.4.4. Usa a corrección e os signos de puntuación.	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da tilde.	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Todos os recantos
▪ CCL	▪ LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CD ▪ CAA	▪ LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio ou reforzo da aprendizaxe.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CSC	▪ LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CSC	▪ LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
▪ CCL ▪ CCEC	▪ LCB5.1.1.Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa
▪ CCL ▪ CCEC	▪ LCB5.2.1.Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura Creativa Conferencias
▪ CCL ▪ CAA	▪ LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CCEC	▪ LCB5.3.1.Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas	CA – Contextos de Aprendizaxe	Todos os recantos
▪ CCL ▪ CCEC	▪ LCB5.3.2.Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura creativa
▪ CCL ▪ ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC	▪ LCB5.4.1.Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	CA – Contextos de Aprendizaxe	Procesando textos Literatura creativa
▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC	▪ LCB5.5.1.Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Tutoría Procesando textos

CONTEXTO LINGÜÍSTICO LITERARIO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA	
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL	ORGANIZACIÓN ESPACIAL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas. 	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Procesando textos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	PCE – Prox. Curricular Específico CA – Contextos de Aprendizaxe	Aula – Titoría Todos os recantos

* No Anexo I especifícanse os proxectos, plans de traballo e rúbricas de avaliación do Contexto Lingco - Literario

CONTEXTO MATEMÁTICO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL E ESPACIAL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.1.1. Realiza predicciones sobre los resultados esperados, utilizando los patrones e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Vida Cotiá/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Elabora informes sobre el proceso de investigación realizado, exponiendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamiento de la Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.1. Elabora conjeturas e busca argumentos que las validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamiento de la Información, Supermercado, Vida Cotiá, Debuxo/Momento Compartido ▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, coesmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamiento de la Información, Vida Cotiá/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamiento de la Información, Vida Cotiá/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Reflexiona sobre los problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamiento de la Información, Vida Cotiá/Momento Compartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT CD ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.2.Utilizaferramientastecnolóxicasparaarealizacióndecálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da información, Vida Cotiá, Supermercado/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT CD ▪ CAA ▪ CCL CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.6.1.Realizaunproxecto,elaboraepresentauninformecreando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da información, Vida Cotiá/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1.Identificaosnúmerosromanosaplicandoocoñecementoá comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT CAA ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2.Le,escribeeordenaentextosnuméricosedavidacotiá,números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoTratamentodaInformación/MomentoCompartido ▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT CAA ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1.Interpretaentextosnuméricosedavidacotiá,números(naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoVidaCotiá,TratamentodaInformación/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.2.Utilizaosnúmerosnegativosencontextosreais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoTratamentodaInformación/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1.Reducedúasoumáisfracciónsacomúndenominadorecalcula fraccións equivalentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo

▪ CMCT	▪ MTB2.3.2.Redondeanúmerosdecimaisádécima,centésimaoumilésimamáis próxima.	▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.3.3.Ordenafracciónsaplicandoárelaciónentrefracciónenúmero decimal.	▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.4.1.Coñeceeeaplicaoscriteriosdedivisibilidadepor2,3,5,9e10.	▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.5.1.Operacosnúmeroscoñecendoaxerarquíadasoperacións.	▪ ▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT ▪ CCL	▪ MTB2.5.2.Utilizadiferentestiposdenúmerosencontextosreais,establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	▪ RecantoTratamentodaInformación,VidaCotiá/MomentoCompartido
▪ CMCT ▪ CAA	▪ MTB2.5.3.Estimaecomprobareresultadosmediantediferentesestraxias.	▪ Recanto Tratamento da Información, Vida Cotiá/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB2.6.1.Calculacadrados,cubosepotenciasdebase10.	▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.6.2.Realizasumaserestasdefraciónscomesmodenominador.Calcula o produto dunha fracción por un número.	▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.6.3.Realizaoperaciónsconnúmerosdecimais.	▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT ▪ CAA	▪ MTB2.6.4.Aplicaaxerarquíadasoperaciónseosusosdaparéntese.	▪ PCE-Titoría/MomentoColectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.7.1.Calculaeutilizaasporcentaxesdunhacantidadeparaexpresarpartes.	▪ RecantoSupermercado,TratamentodaInformación,VidaCotiá/Momento Compartido

▪ CMCT	▪ MTB2.7.2. Establece correspondencia entre fracciones sencillas, decimales y porcentajes.	▪ Recanto Tratamiento de la Información/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminuciones porcentuales.	▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
▪ CMCT ▪ CAA	▪ MTB2.7.4. Usa el grado de tres situaciones de proporcionalidad directa: leido dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria.	▪ Recanto Supermercado, Tratamiento de la Información, Vida Cotidiana/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA	▪ MTB2.7.5. Resuelve problemas de vida cotidiana utilizando porcentajes e el grado de tres en situaciones de proporcionalidad directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	▪ Recanto Supermercado, Vida Cotidiana, Tratamiento de la Información/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CAA	▪ MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturales, enteros, decimales e fracciones).	▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.8.2. Descompone de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.8.9. Calcula el m.c.m. e el m.d.c.	▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.8.10. Descompón números decimales atendendo ao valor de posición das súas cifras.	▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
▪ CMCT	▪ MTB2.8.11. Calcula tantos por cien en situaciones reales.	▪ Recanto Supermercado, Vida Cotidiana/Momento Compartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.12.Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto/Momento Compartido ▪ PCE-Titoría/Momento Colectivo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.9.1.Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información, Vida Cotiá/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.9.2.Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.1.Estimalonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Vida Cotiá, Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2.Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Vida Cotiá, Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1.Suma e resta medidas da lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Vida Cotiá, Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.2.Expresa en formas simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido

▪ CMCT	▪ MTB3.2.3.Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB3.4.1.Cofre e utiliza a equivalencia entre as medidas de capacidade e volume.	▪ Recanto Vida Cotiá, Tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CCL ▪ CAA	▪ MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	▪ Recanto tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA	▪ MTB3.4.3.Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.	▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CAA	▪ MTB3.5.1.Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ MTB3.6.1.Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.1.1.Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.	▪ Recanto Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.1.2.Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	▪ Recanto Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.1.3.Describe posición e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros...	▪ Recanto Debuxo/Momento Compartido

▪ CMCT	▪ MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.	▪ Recanto Debuxo, Tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.1.5. Identifica en situacións reais a simetría de tipo axial e especular.	▪ Recanto Debuxo, Tratamento da Información/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	▪ Recanto Tratamento da Información, Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CD	▪ MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	▪ Recanto Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	▪ Recanto Tratamento da Información, Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CAA	▪ MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	▪ Recanto Tratamento da Información, Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	▪ Recanto Tratamento da Información, Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT	▪ MTB4.4.2. Calcula o perímetro e a área da circunferencia e do círculo.	▪ Recanto Tratamento da Información, Debuxo/Momento Compartido
▪ CMCT ▪ CAA	▪ MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).	▪ Recanto Debuxo, Vida Cotiá/Momento Compartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.6.1 Resolvemento de problemas xeométricos que impliquen dominios contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Debuxo, Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.6.2. Reflexión sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.1.1. Identificación de datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Vida Cotiá, Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información, Debuxo/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.2. Aplicación intuitiva de situacións familiares das medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi próximos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas. ▪ MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información, Debuxo/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogo (moedas, dados, cartas, loterías...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Vida Cotiá/Momento Compartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.5.1. Resolvemento de problemas que impliquen dominios propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.5.2. Reflexión sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Tratamento da Información/Momento Compartido

* No Anexo IV especifícanse os proxectos, plans de traballo e rúbricas de avaliación do Contexto Matemático

CONTEXTO CIENTÍFICO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL E ESPACIAL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic's, /Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic's, /Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic's, /Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic's, /Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas en iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic's, Museo, Laboratorio /Momento Compartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,Tic´s,Museo,Laboratorio/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñeceeeempregaasnormasdeusoedeseguridadedosisinstrumentos,dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoTic´s,Laboratorio/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizaproxectos,experienciassinxelasepequenasinvestigaciónsformulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,Tic´s,/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentauninforme,deformaoralouescrita,empregandosoportesvariados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,Tic´s,/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificaelocalizaosprincipaisórganosimplicadosnarealizacióndasfuncións vitais do ser humano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,Tic´s/Momentocompartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic´s/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece estilos de vida saudable e os seus efectos sobre o estado e mantemento do funcionamento global do corpo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic´s, Museo, Laboratorio/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic´s, Museo, Laboratorio/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic´s, Museo, Laboratorio/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic´s, Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas reais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, Tic´s/Momento compartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica as características e clasifica os seres vivos: -- - - <p>Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC´s/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC´s/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece e explica algún secosistema: pradería, charca, bosque, litoral e os seres vivos que neles habitan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC´s/Momento compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Laboratorio/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC´s/Momento compartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Investigaatravésdarealizacióndeexperienciassinxelasparaachegarseao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoLaboratorio/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Investigaatravésdarealizacióndeexperienciassinxelasparaachegarseao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoLaboratorio/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificaexplicaalgunhasdasprincipaiscaracterísticasdasdiferentesformas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca/MomentoCompartido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificaexplicaosbeneficioseriscosrelacionadoscoautilizacióndas enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planificaerealizasinxelasexperienciasepredí cambiosno movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,TIC´s,Laboratorio/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoLaboratorio/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica,experimentaexemplificaargumentandoalgúns cambiosde estado e a súa reversibilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoLaboratorio/MomentoCompartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Separaoscompñentesdunhamesturamediantedestilación,filtración, evaporación ou disolución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoLaboratorio/MomentoCompartido

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias e proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC's/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica e expón principios e características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC's, Laboratorio/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respeita as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Laboratorio/Momento Compartido
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaa segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC's, Museo/Momento Compartido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observa, identifica e describe algún dos compoñentes das máquinas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC's/Momento Compartido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observa e identifica algunhas aplicacións das máquinas e do aparello e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC's, Museo/Momento Compartido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe algunhas estruturas e materiais que cumpran unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Museo/Momento Compartido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSIEE ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica os elementos dun circuito eléctrico, constrúe e explica algún efecto da electricidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recanto Biblioteca, TIC's, Museo/Momento Compartido.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observaeidentificaasprincipaiscaracterísticadosimánserrelaciona electricidade e magnetismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,TIC´s,Laboratorio/MomentoCompartido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñeceeeexplicaalgúnsdosgrandesdescubrimentoseinventosda humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,TIC´s,/MomentoCompartido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RecantoBiblioteca,TIC´s,/MomentoCompartido.

* No Anexo II especificanse os proxectos, plans de traballo e rúbricas de avaliación do Contexto Científico

CONTEXTO HUMANÍSTICO		CURSO: 6º EDUCACIÓN PRIMARIA
COMP. CLAVE	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	ORGANIZACIÓN TEMPORAL E ESPACIAL
☐ CAA ☐ CMCCT ☐ CCL ☐ CD	☐ CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CD ☐ CAA ☐ CCL ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CD ☐ CAA ☐ CCL ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CCL ☐ CAA ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CCL ☐ CAA ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)

☐ CAA ☐ CD ☐ CSIEE ☐ CSC ☐ CCL ☐ CMCCT	☐ CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	☐ Recanto documental e audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA ☐ CSIEE	☐ CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA	☐ CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA	☐ CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA	☐ CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA	☐ CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA	☐ CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)

☐ CSIEE ☐ CSC ☐ CAA	☐ CSB1.9.1. Asume actitudes de confianza en si mismo/a, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CAA ☐ CSIEE	☐ CSB1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA ☐ CSIEE	☐ CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA ☐ CSIEE	☐ CSB1.10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	☐ Todos os recantos/Momento compartido (ABP)
☐ CMCCT ☐ CAA	☐ CSB2.1.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	☐ Recanto xeográfico/Momento compartido (ABP)
☐ CMCCT ☐ CCL	☐ CSB2.2.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CMCCT ☐ CCL ☐ CSC	☐ CSB2.3.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	☐ Recanto xeográfico/Momento compartido (ABP)
☐ CMCCT	☐ CSB2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	☐ Recanto xeográfico/Momento compartido (ABP)
☐ CMCCT ☐ CAA	☐ CSB2.4.2. Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	☐ Recanto xeográfico/Momento compartido (ABP)

☐ CSC ☐ CCL	☐ CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	☐ Recanto xeográfico/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CMCCT	☐ CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	☐ Recanto xeográfico/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC ☐ CCL	☐ CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC	☐ CSB3.4.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.	☐ Recanto documental e audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CMTC	☐ CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCL	☐ CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes	☐ Recanto xeográfico/Momento compartido (ABP)
☐ CSIEE ☐ CAA ☐ CSC	☐ CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CSIEE ☐ CAA ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)

☐ CSIEE ☐ CAA ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CSB3 7.2. Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CSIEE ☐ CAA ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CSB3.7.3. Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CSIEE ☐ CAA ☐ CSC	☐ CSB3 8.1. Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	☐ Recanto artístico/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CMCCT	☐ CSB3.9.1. Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CCL ☐ CSC	☐ CSB3.9.2. Describe diversas formas de organización empresarial.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CCL ☐ CSC	☐ CSB3.9.3. Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CAA ☐ CCEC ☐ CCL ☐ CMCCT	☐ CSB4.1.1. Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)

☐ CSC ☐ CMCCT ☐ CAA ☐ CCEC	☐ CSB4.2.1. Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CMCCT ☐ CSC ☐ CCEC	☐ CSB4.3.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	☐ Recanto audiovisual e artístico/Momento compartido (ABP)
☐ CMCCT ☐ CSC ☐ CCEC	☐ CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	☐ Recanto documental/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA	☐ CSB4.3.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CCEC ☐ CMCCT ☐ CSC	☐ CSB4.3.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.	☐ Recanto artístico/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA	☐ CSB4.3.5. Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA	☐ CSB4.3.6. Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	☐ Recanto audiovisual/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA	☐ CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	☐ Recanto artístico/Momento compartido (ABP)

☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA	☐ CSB4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	☐ Recanto artístico/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA	☐ CSB4.5.1. Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	☐ Recanto artístico/Momento compartido (ABP)
☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA	☐ CSB4.5.2. Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	☐ Recanto artístico e xeográfico/Momento compartido (ABP)

* No Anexo III especificanse os proxectos, plans de traballo e rúbricas de avaliación do Contexto Humanístico

6.- PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN

Avaliaremos o proceso de ensinanza, a propia práctica educativa e o desenvolvemento de capacidades por parte do alumnado acorde cos obxectivos previstos. Empregaremos instrumentos como:

A observación directa e sistemática: listas de control, rexistros anecdóticos ou diarios de clase/portfolio.

A análise das producións do alumnado: monografías, resumos, caderno de clase, resolución de exercicios, textos escritos, textos orais, gravacións, producións,...

Intercambios orais co alumnado: diálogos, entrevistas, asembleas, posta en común, chuvias de ideas,...

Probas específicas: probas obxectivas, cuestionarios, test, probas abertas, exposicións, resolucións de exercicios,...

Rúbricas para a avaliación dos proxectos

A avaliación do proceso de ensinanza-aprendizaxe, aínda que debe ser continua, realizarase en tres momentos relevantes:

Avaliación inicial: a partir das entrevistas coas familias, informes de escolarización anterior ou a través da observación dos primeiros días e tamén a través da análise de traballos de aula nos que se repasen contidos do ano anterior.

Avaliación formativa e continua: no día a día coa revisión de tarefas e actividades. As familias serán informadas continuamente deste proceso, tanto a través dos boletíns de información trimestral, nas horas de atención ás familias ou en contactos máis informais coma tamén nos dous informes a entregar en febrero e xuño.

Avaliación sumativa: tendo en conta as avaliación feitas ó longo do curso e plasmadas no informe de avaliación final.

7.- DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

Ao comezo de cada ciclo e durante o primeiro mes do curso escolar, realizarase unha avaliación inicial coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión satisfactoria no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias básicas. Esta avaliación incluírá a análise dos informes persoais da etapa ou ciclo anterior e completaráse coa información obtida das familias.

A avaliación inicial será o punto de referencia para a toma de decisións relativas ao desenvolvemento do currículo nas programacións de aula, así como para adoptar aquelas medidas de apoio, reforzo e recuperación que consideren oportunas para cada alumna ou alumno.

Ó comezo do curso farase un repaso do curso anterior con actividades escritas e orais que nos darán a información necesaria sobre os coñecementos previos e así elaborar a programación tendo en conta os obxectivos mínimos.

8.- CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Ao principio do curso, o mestre informará aos alumnos/as e ás familias de cales van ser os criterios de cualificación que se van a seguir. Estes valoraranse de acordo ás seguintes porcentaxes: A porcentaxe mínima esixible para conseguir aprobar é dun 50%.

9.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA, CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS CLAVE COMO ELEMENTO VERTEBRADOR.

En tódalas áreas levaranse á práctica as seguintes orientacións metodolóxicas:

Partir dos coñecementos previos do alumnado e do seu nivel de desenvolvemento.

Potenciar a aprendizaxe significativa.

Integrar en todas os proxectos e unidades didácticas integradas a paleta das Intelixencias Múltiples de cara a asegurar a formación

completa en todos e cada un dos aspectos que afectan ao desenvolvemento integral do alumnado.

Crear un clima de seguridade e confianza.

Aprendizaxes basados en proxectos, problemas, investigacións...

Utilizar unha linguaxe clara, sinxela na presentación de novos contidos.

Gradación das actividades.

Utilizar a cooperación e a axuda entre os iguais como medio para acceder ao coñecemento.

Integración efectiva das TIC na aula.

Uso do erro como mecanismo de mellora.

Traballar dende unha perspectiva globalizadora a través de unidades didácticas integradas.

Potenciar a resolución pacífica de conflitos e a necesidade de acordos e consensos entre o grupo-clase.

Favorecer a aprendizaxe activa integrando o alumnado na dinámica xeral da aula fomentando a participación

Favorecer a creatividade, a capacidade de expresión, o interese e a individualización e socialización

Atención á diversidade do alumnado a través da integración total, efectiva e eficaz do alumnado con neae.

A coordinación entre todos os profesionais que interveñen.

Favorecer a participación e colaboración coas familias

Características metodolóxicas

A concepción que temos do alumnado inflúe na nosa maneira de intervir, programar e avaliar. Por iso, plantexaremos unhas estruturas de organización metodolóxica que posibilitan o desenvolvemento global do alumnado. Así, estableceremos a seguinte organización espacio-temporal para os distintos niveis e etapas atendendo a unhas estratexias estruturadas e sistematizadas:

Estas novas estruturas espacio-temporais estarán sistematizadas e determinadas por un modo de funcionamento que a continuación pormenorizamos: centradas en retos e plans de traballo ou proxectos nos que se desenvolva o currículo das especialidades de: Música, EF, Inglés, Valores Sociais e Cívicos, Relixión e outros contidos que poden ser ensinados e aprendidos en obradoiros:

1. APRENDIZAXE BASEADA EN CONTEXTOS DE APRENDIZAXE

marquetería, traballo con barro, sesións de gamificación, aprendizaxes vivenciais en situacións reais ou simuladas

O alumnado de 3o e 4o, mesturados, e de 5o e 6o (tamén mesturados) desenvolven a súa aprendizaxe atendendo á (supermercado)...etc.

seguinte actuación pedagóxica, organizativa e didáctica:

Contextos de Aprendizaxe: En cada contexto trabállanse proxectos dunha área que, unido a outros temas diversos, interrelaciona coas distintas áreas de coñecemento e complementan o currículo dun xeito multidisciplinar. En cada contexto traballa un docente como mínimo. As aulas de 3o, 4o, 5o e 6o converteranse nos seguintes contextos de aprendizaxe e neles traballarase atendendo ás seguintes dinámicas:

O LABORATORIO: Proxectos Científicos nos que se desenvolven todas as competencias clave dun xeito integral e con naturalidade, e nos que se traballan establecendo relacións entre os contidos da competencia científica e os de outras competencias (lingüística, tecnolóxica, lóxica e matemática, social...etc.).

O contexto científico está dividido en catro ou cinco minicontextos (en función da ratio) nos que se traballan devanditos proxectos dende unha perspectiva ampla de desenvolvemento competencial.

Os diferentes recantos presentes nesa aula determinan a tipoloxía de actividades a desenvolver.

Laboratorio: recanto adicado principalmente á realización de experimentos ou investigacións diversas, segundo a temática do proxecto estudado. O alumando pode comprobar de primeira man procesos coma a fotosíntese ou os cambios de estado da auga entre outros.

Museo: recanto entendido como un espacio de cultura e de aprendizaxe, que moitas veces supón unha verdadeira revolución didáctica moito máis potente que a mera transmisión de contidos. Os nenos traballan de maneira creativa na reprodución de murais ou maquetas coma a pirámide dos alimentos ou un ecosistema mariño ou terrestre.

Biblioteca: centro de recursos para a aprendizaxe que ofrece oportunidades para realizar experiencias de creación e utilización de información co fin de que adquiriran coñecementos, comprendan e desenvolvan a imaxinación, alumnado familiarízase coa investigación e búsqueda de información en libros de ciencia e guías didácticas.

Recanto das TICs: este é un lugar para coñecer e utilizar tódalas posibilidades que o soft e o hard informático posibilitan (procesadores, bases de datos, enciclopedias, aplicacións, multimedia, etc.). Preténdese que os nenos busquen e seleccionen na rede a información necesaria e a utilicen para os seus proxectos, actividades, traballos e iniciativas científicas. Que creen con estas ferramentas todo tipo de documentos, arquivos, información e a comuniquen a través de internet.

A impresión 3D: Consiste en reproducir pezas a escala dos seu deseños para fabricar prototipos de traballo relacionados con contidos escolares: arquitectura, máquinas simples, escultura...etc.

Previamente á impresión 3D o proceso iníciase no traballo de debuxo en papel (2D) para logo trasladalo a barro ou a plastilina e finalmente ao linguaxe informático dun software que permite crear obxectos en tres dimensións.

A CALCULADEIRA: Proxectos Matemáticos nos que é moi importante acercar os conceptos matemáticos á vida e á posibilidade de vivilos dun xeito práctico e manipulativo. Neste contexto haberá distintos espazos (recantos) que, dun xeito global, nos permitirán comprender a utilidade das matemáticas na vida real:

A robótica: Pensado como lugar para achegarse á programación e, de paso, traballar contidos referidos á competencia matemática: numeración, lonxitude, formas xeométricas, medidas de tempo e distancia...etc.

Supermercado: Recanto dedicado principalmente á realización de todo tipo de operacións que teñan que ver cun supermercado pero non soamente operacións senón tamén o cálculo de porcentaxes, fraccións, capacidade, peso,...

Vida cotiá: As matemáticas están presentes en moitos momentos da nosa vida e é neste recanto onde se traballan. Dende saber interpretar unha escala ata o prezo das porcións dunha empanada son cuestións traballadas neste recanto.

Xeometría: Recanto no que se fomentan as matemáticas debuxadas, figuras xeométricas, planos, ángulos, prismas, escalas, circunferencias,... A representación espacial ten unha importancia moi destacada neste recanto e as veces é a gran esquecida nos contidos pero nós concedémoslle con este recanto a importancia que se merece.

Tratamento da información: É este un lugar para a interpretación de facturas, tickets, nóminas, descontos,... aquela información en forma de números que temos que analizar e interpretar por medio de operacións.

A VERBADEIRA: Proxectos Literarios ou Lingüísticos nos que se desenvolverán dun xeito multidisciplinar e transversal contidos variados e de distintas disciplinas: ciencias, valores, linguas, conmemoracións especiais, os temas transversais...etc. Neste contexto terán especial tratamento a linguaxe oral e a linguaxe escrita a través do establecemento de recantos que permitirán traballar con diferentes tipoloxías de textos e programar distintas actividades:

Literatura Virtual: Este minicontexto está adicado a creación por parte do alumnado de escenarios en realidade virtual onde calqueira persoa poida percorrer os espazos, escoitar e ver os lugares e acontecementos de determinadas obras literarias infantiles.

Tamén será de utilidade para ter acceso, a través dunhas gafas de RV, a escenarios diversos e asociados á realidade na que o alumnado vive: espazos naturais, artificiais, imaxinados... e colocar neles textos, imaxes, vídeos e audios que axuden a comprender mellor ditas realidades.

Procesando Textos: Recanto adicado principalmente a expresión escrita con actividades centradas na elaboración de diferentes tipos de textos que posúen unhas características xa definidas: relatos, noticias, receitas, menús, diálogos, narracións, poemas, descricións...

Literatura Creativa: Neste espazo o alumnado terá a oportunidade de darlle rienda á súa imaxinación a través da creación literaria creativa con actividades como: glosarios, adiviñas, cómic, microrrelatos, twits, carteis publicitarios, cartas, poesía, pareados...

Conferencias: Recando no que se fomenta a expresión oral con actividades como: videocontos, contacontos, entrevistas, programas de radio, exposicións orais, presentacións con audio incorporado, videotutoriais...

Pasatempos: É este un lugar para o xogo coa lingua e coa palabra. Actividades tan variadas como: sopas de letras, crucigramas, dameros, xeroglíficos, aforcados, cruzadas, adiviñas, deducións, definicións, pasapalabra... son de moi bo gusto para o alumnado. Neste caso non só teñen que intentar facer os distintos pasatempos que se lle plantexan senón que tamén deberán elaborar pasatempos propios.

HUMANIDADEIRO: Dende unha perspectiva actual e atendendo sempre a realidade social e cultural onde vive e se desenvolve o alumnado, este contexto vai ser vital para comprender o que nos rodea. Serán proxectos nos que tamén van intervenir varias disciplinas e onde se tratarán fundamentalmente temas relacionados coas ciencias sociais dende

unha perspectiva determinada: entendendo o que sucede ou sucedeu ao noso redor, poderemos entender o que sucede ou sucedeu en contextos máis amplos e descoñecidos.

No contexto humanístico existen catro ou cinco espazos ben diferenciados que permiten o desenvolvemento competencial do alumnado;

Espazo aumentado: pensado para que o alumnado aumente imaxes (a modo bits de intelixencias) relacionadas cos contidos propios das ciencias sociais.

Ao aumentar esas imaxes escanándoas, teremos a oportunidade de acceder a información creada polo alumnado en multitude de formatos: audio, imaxe, vídeo, texto, gráfica...

Espazo Documental: neste recanto o alumnado busca, selecciona, organiza información sobre diferentes temas (en soporte escrito ou dixital) coa finalidade de producir algo.

Espazo Xeográfico: neste recanto o alumnado utiliza planos, mapas, planisferios, globos terráqueos, etc., para localizar e situar diferentes elementos: formas do relevo, ríos, países, lugares de interese...

Espazo Audiovisual: neste recanto o alumnado emprega diferentes medios audiovisuais para publicar e transmitir os coñecementos adquiridos. Os medios e recursos empregados son: tablets, ordenadores, aplicacións dixitais e programas informáticos de texto, imaxe, audio e vídeo.

Espazo Artístico: neste recanto o alumando elabora diferentes creacións plásticas sobre os temas traballados.

O INFORMADEIRO: Todas as actividades teñen un paraqué en sí mesmas, unhas veces é gozar ao realizalas, e outras veces na saída que teñen cara ao exterior a través dos medios de comunicación: radio, prensa, televisión, internet, exposicións, presentacións, representacións, debates, etc. Á vez que lle dan sentido e funcionalidade ás actividades, os medios de comunicación fan que medre o interese e a motivación. O tipo de saída que teñan as actividades determinará a planificación, a responsabilidade do alumnado e o uso de recursos. Contamos cun espazo no centro no que colocamos os recursos necesarios para desenvolver nel programas de radio, televisión, elaboración da prensa escrita e confección e edición dun caderno de bitácora online. Este espazo ten un grupo asignado cada dous días e conta cuns mestres que diariamente pasa a xornada lectiva nese espazo.

Dous alumnos de 3o, 4o, 5o e 6o desenvolverán cada dous días o traballo dos medios de comunicación. O traballo consiste na elaboración de escaletas para a radio, programas de televisión (debates, informativos...), noticias para o xornal escolar e a publicación das novidades nas redes sociais do centro e no blog do Informadeiro.

Neste tipo de organización, os contextos de aprendizaxe soen ser estables ao longo de todo o ano. Isto quere dicir que o alumnado pasa, periódica e sistemáticamente por todas as zonas para traballar nun proxecto determinado dun xeito multidisciplinar desenvolvendo así todas e cada unha das competencias clave. Esta estabilidade ofrécelle ao alumnado a posibilidade de profundar no coñecemento e desenvolver as súas capacidades.

Os contextos de aprendizaxe son complementarios. En todos eles, á parte da aprendizaxe de conceptos e procedementos tamén axudan a ir desenvolvendo a personalidade e as relacións sociais.

A organización social destes espazos posibilita a expresión de emocións e a interacción. Por medio desta interacción os esquemas conceptuais e actitudinais van evolucionando, e ao mesmo tempo vaise desenvolvendo a identidade de cada persoa e a do grupo. Para logralo, fomentamos o traballo en grupo, xa que a interacción mutua serve para enriquecer o proceso de aprendizaxe de cada individuo.

Deste xeito se organiza a actuación educativa do CEIP Cidade Vella da Coruña.

2. Outras características metodolóxicas que nos definen

o A mestura de idades é un elemento máis que amplía tanto o marco da diversidade como o da interacción social. Nos grupos de Infantil e Primaria (1o con 2o, 3o con 4o e 5o con 6o) xúntase o alumnado dos dous niveis diferentes dos xa desaparecidos ciclos. Deste xeito, posibilitamos a interacción e ofrecemos a posibilidade de desempeñar roles diferentes. En Educación Infantil alumnado de 3, 4 e 5 anos traballan conxuntamente sempre.

o Aprendizaxe cooperativa e disposición do alumnado en grupos/equpos. Todo o alumnado do centro, dende Educación Infantil ata 6o de Educación Primaria, traballa atendendo ás normas xerais de aprendizaxe cooperativo e colaborativo.

Para iso é fundamental a disposición das mesas e sillas. En todo o centro as mesas e sillas se colocarán en grupos (mínimo de 3 e máximo de 6).

O tipo de estratexias de traballo cooperativo e colaborativo serán deseñadas e implementadas na aula polo profesorado. En sesións formativas será obrigatorio trasladar ao resto do claustro o que, cando, como e porqué se desenvolven co alumnado.

o Programas de ciclo. Pensamos que a mellor maneira de organizar a planificación didáctica no relativo ao currículo é deseñando programas curriculares por ciclos de dous anos. Este feito ofrece a posibilidade a cada individuo de desenvolver o seu propio potencial e avanzar segundo o seu ritmo e nivel.

o A integración real e efectiva das TACs. A nosa aposta pola integración e o uso das tecnoloxías nas nosas aulas consiste básicamen en utilizalas para que o alumnado poida crear contido propio por si mesmo.

Dende a nosa perspectiva a tecnoloxía debe utilizarse con sentido común (e en igualdade de condicións que o resto de materiais didácticos). Ao igual que co aprendizaxe de calquera tipo de contido dunha determinada área, a entrada de información que se lle ofrece ao alumno debe ser de calidade e a saída que o alumno lle da a esa información a través dun produto final debe ser tamén de calidade. Para facelo así xoga unha importancia vital o uso das TAC dende unha perspectiva creadora e creativa.

Por outro lado o uso das TIC no noso centro ten unha dobre finalidade: gozar do seu uso e darlle saída ao exterior aos traballos que elabora o alumnado a través dos medios de comunicación que traballamos na escola. Nos Contextos de

Aprendizaxe a integración das TAC ten unha dobre finalidade para o alumnado de 3o, 4o, 5o e 6o: a creación de contido propio para o alumnado (a través do uso e manexo de aplicacións e programas de alto potencial educativo e creativo) e a necesidade de darlle saída ao exterior dos traballos que realizan nas aulas.

o A Mediateca e a Biblioteca son os lugares de recursos, son as fontes básicas de información para realizar as actividades dos minicontextos. O libro de texto non é un recurso básico. Existen moitos materiais e compártense.

A mediateca é o lugar onde se gardan os distintos materiais didácticos que son necesarios para traballar nos contextos e minicontextos de aprendizaxe.

A biblioteca é o eixo central do acceso á información para traballar as distintas propostas didácticas e proxectos.

o Utilizamos plans de traballo: son listados de procedementos ordenados e sistemáticos para realizar as actividades presentes nos distintos contextos e minicontextos de aprendizaxe, que axudan ao alumno a planificar o traballo, a centrarse na actividade, a situarse no proceso de aprendizaxe e a desenvolver a súa autonomía.

Os plans de traballo serán remitidos á dirección do centro (semanal ou mensualmente) coa finalidade de facerse cun banco de recursos que configurará as programacións didácticas dos diferentes niveis, etapas e áreas.

En Educación Infantil, 1o e 2o de Educación Primaria e nos Contextos de Aprendizaxe o alumnado ten que ter acceso aos plans de traballo de forma física na aula.

Para facelo suxírese seguir as seguintes recomendacións:

- Os plans de traballo en Educación Infantil integrarán imaxe (na parte superior) e textos breves con letra en maiúsculas e minúsculas (na parte inferior).
- Os plans de traballo en 1o e 2o de Educación Primaria integrarán breves textos en letras minúsculas na parte superior do documento (con pasos ben pautados para realizar a actividade) cunha imaxe relacionada na parte inferior.
- Os plans de traballo nos Contextos de Aprendizaxe esixirán un maior grado de integración de texto (coas explicacións e pasos ben definidos e explicitados con claridade). A integración da imaxe será opcional.

o Implicamos ao alumnado na avaliación. O alumnado, a través de rúbricas, debe coñecer de antemán o plantexamento das actividades, exercicios e tarefas a desenvolver e as competencias e coñecementos que se van avaliar. Isto axudará ao alumnado a tomar conciencia da súa propia evolución nos procesos de aprendizaxe que se desenvolvan.

Cada proxecto se iniciará dándolle a coñecer ao alumnado a rúbrica que determinará a avaliación. Esa rúbrica integrará elementos propios de cada proxecto e items xerais que serán utilizados en todos os proxectos e indicadores máis específicos de cada unha das actividades que se desenvolverá en cada recanto da aula e do proxecto didáctico a traballar. Ademais disto, será necesario que estas rúbricas sexan coñecidas tamén polas familias para garantir o acceso a información dos proxectos que se están desenvolvendo nas aulas.

Trimestralmente o profesorado lle pide ao alumnado unha avaliación do proceso educativo seguido nos diferentes contextos de aprendizaxe.

Ademais desta importante actuación, con respecto á avaliación tamén debemos considerar os seguintes aspectos:

- Co obxectivo de ofrecer unha maior información ás familias do proceso educativo dos seus fillos e fillas, todo o profesorado do centro participa na elaboración cuatrimestral duns informes individualizados que se entregan en man nos meses de febreiro e xuño onde se lle ofrece unha información ás familias moito máis completa que o simple boletín de cualificacións: potencialidades, elementos a mellorar, desenvolvemento integral (emocional, social, cognitivo, persoal...), etc.

- O profesorado do centro realiza, ao remate do curso, unha autoavaliación da súa función docente. Os datos desta autoavaliación docente e da avaliación que o alumando fixo do seu proceso educativo vivido son recollidos na memoria final do curso como propostas de mellora para o vindeiro curso.

O traballo en equipo do profesorado é imprescindible para deseñar e xestionar os programas e proxectos didácticos, avaliar o proceso de aprendizaxe, cumprir co traballo diario e levar a cabo os proxectos do centro.

O profesorado ten a obriga de traballar en equipo cos demais mestres que conforman o claustro. Esta coordinación dase con maior cercanía entre os mestres da etapa de Educación Infantil, 1o ciclo e entre os responsables dos contextos de aprendizaxe.

De todas maneiras, o profesorado especialista debe preocuparse por coñecer os proxectos que están desenvolvendo nas diferentes aulas para que as propostas didácticas das especialidades poidan relacionarse cos proxectos didácticos das titorías. E viceversa tamén.

o A formación do profesorado ten que ser permanente, continuada e sen fin. Todas as fontes de formación son enriquecedoras pero cremos que son esenciais as dinámicas formativas que se dan no interior das estruturas do centro. Pensamos que é moi importante que o centro dispoña de espazos, tempos e lugares nos que poder compartir experiencias formativas mutuamente: formación "in situ" no interior da aula, sesións formativas fóra do horario lectivo no que os relatores seremos nós mesmos, profesionais externos que nós solicitamos segundo as nosas necesidades, PFPP... Temos que ser consciente que con estratexias deste tipo a formación desenvólvese todos os días e dun xeito natural no contacto entre iguais (docentes).

Un novo concepto de titoría. En Educación Primaria, no momento colectivo, hai dúas sesións específicas dentro do horario que se distribuirán semanalmente: unha semana será a sesión de titoría e á semana seguinte a sesión que chamamos "comisións de mellora". Os obxectivos destas dúas sesións son:

- Analizar a realidade do grupo e as relacións, provocar a comunicación, facer aflorar situacións afectivas.
 - Profundar no autocoñecemento.
 - Analizar problemas e temas sociais, axudar a desenvolver unha actitude positiva ante eles.

O profesor/a, para dinamizar as sesións de titoría, utilizará toda a información que diariamente vai recollendo nas

diferentes actividades. O noso sistema posibilita ao alumnado expresar os seus sentimentos, coñecerse mellor e canalizar as súas relacións; por tanto non é necesario inventar xogos, contamos continuamente con situacións reais. O obxectivo das sesións das "comisións de mellora" é fomentar unha actitude positiva para a convivencia e levar a cabo diferentes iniciativas que puideran producir melloras no noso centro e en distintos eidos: convivencia, medio ambiente, estética interna e externa do centro, biblioteca, recreos, actividades extraescolares... ou outras que se consideren necesarias.

En cada grupo de alumnos/as elixiranse responsables para cada comisión, que, cada quince días, se reunirán para analizar o que está sucedendo nesas realidades e propoñer melloras.

o Outras propostas que se están iniciando este mesmo curso:

- Visitas das familias para ver "in situ" o desenvolvemento do Proxecto Educativo.
- Participación voluntaria de familias e veciños para favorecer a interacción do alumnado en actividades académicas e curriculares.
- Organización de Faladoiros Literarios, Científicos, Matemáticos e Artísticos coas familias como forma de acercamento cultural na contorna máis próxima.
- Sesións formativas á comunidade educativa sobre diferentes temáticas: usuarios de bibliotecas, tecnoloxías, pedagogía, arte...etc.

10.- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

GRUPOS DE REFORZO NAS ÁREAS INSTRUMENTAIS

- Traballarase no primeiro trimestre a lectura (destreza lectora, comprensión, entoación,...) con todo o grupo, nos outros trimestres o mestre reforzará aquel alumnado que presente un ritmo de aprendizaxe máis lento ou amosen algunhas dificultades na adquisición dos obxectivos propostos especialmente nas áreas de lingua e matemáticas.
- Realizaranse os reforzos nalgunha área onde presenten algún desfase con respecto ao resto do grupo (resolución de problemas, lectura mecánica, conceptos novos, cálculo,...).

ALUMNADO CON RITMO DE APRENDIZAXE LENTA

Propor actividades variadas con distintos niveis de dificultade, estimulantes e motivadoras.

Aumentar as expectativas de éxito con actividades que poidan realizar, xa que o éxito ten un factor motivador para a aprendizaxe

Adaptar as actividades ao seu nivel .

Utilizar espazos que nos permitan realizar un itinerario personalizado e variado para proporcionar axuda continuamente. Axuda entre compañeir@s

ALUMNADO CON RITMO DE APRENDIZAXE RÁPIDA.

Planificar actividades de afondamento, é dicir, cun nivel maior de complexidade con respecto ás dos seus compañeiros.

Propor actividades nas que ampliamos o contido.

Organizar algunha actividade onde este alumnado comparta os seus intereses co resto do grupo: a través da narración, iniciativas para levar a cabo proxectos,...

Colaboración estreita coas familias para o intercambio de información e de material.

Darlle a oportunidade de ser alumnos titores de compañeiros máis lentos.

11.- ADAPTACIÓNS CURRICULARES.

No noso centro actuaremos da seguinte maneira para a elaboración e seguimento de adaptacións curriculares:

1. Presentación ao claustro de información sobre as adaptacións curriculares.

O protocolo de actuación presentarase no claustro para a súa aprobación.

No mes de setembro o departamento de orientación informará ao claustro da existencia ou non de adaptacións curriculares e lembrará o procedemento de actuación que se seguirá na elaboración de novas A.C.I.s. Deben fixarse os criterios que determinan o tipo de apoio que os alumnos/as con A.C.I. recibirán do mestre/a de P.T. (dentro ou fora da aula ordinaria) e os momentos e canles axeitadas de comunicación entre o departamento de orientación e o mestre/a tutor/a ou especialista. Ademais, este protocolo integrarase na Programación Xeral Anual.

2. Elaboración de materiais didácticos.

Os mestres, coa colaboración do departamento de orientación se así o requiren, elaborarán no mes de setembro materiais e actividades con distinto nivel de dificultade.

Posteriormente, en función do alumno/a, elaborárase un caderniño para aqueles alumnos/as que vaian á aula de Pedagogía Terapéutica. Este caderniño levará unhas follas de observación onde, tanto o mestre/a de aula como o mestre/a de Pedagogía Terapéutica, farán anotacións en función da evolución do alumno/a.

3. Revisión de expedientes.

Durante a primeira quincena do curso, a orientadora e o titor/a de grupo revisarán os expedientes, elaborando un listado de alumnos/as con A.C.I. e de alumnos/as que teñan unha orientación educativa de cara a unha adaptación curricular. Para as adaptacións curriculares no cambio de etapa é preciso pedir unha nova autorización.

4. Avaliación inicial: toma de decisión.

Coa información recollida na revisión de expedientes, transcorrido un mes de curso, realizarase a sesión de avaliación inicial, onde se tomará a decisión sobre os alumnos/as e as áreas nas cales se realizará unha adaptación curricular.

Cos resultados recollidos nesta avaliación, realizarase unha reunión coordinada polo xefe de estudos á que asistirán o titor, os mestres/as que impartirán as áreas ou materias que se consideren obxecto de adaptación curricular e a orientadora, co fin de decidir que novas adaptacións se elaborarán.

5. Información ás familias.

Unha vez tomada a decisión, o titor/a, co asesoramento da orientadora, informará ás familias nunha entrevista persoal na que firmarán unha autorización para o desenvolvemento da adaptación curricular.

6. Elaboración/modificación/reelaboración das Adaptacións curriculares.

O responsable de elaborar a adaptación será o mestre/a de cada área, coa colaboración do departamento de orientación, se se considera necesario. Unha vez elaborado o documento, preferiblemente no primeiro trimestre, remitirase á Inspección Educativa para a súa aprobación.

7. Seguimento da Adaptación Curricular.

Aproximadamente 15 días antes da sesión de avaliación trimestral, a orientadora, o mestre/a de Pedagogía Terapéutica, o mestre/a de Audición e Linguaxe, o mestre/a titor/a e os mestres/as especialistas reuniranse para facer unha valoración máis detallada do desenvolvemento da A.C.I. e preparar as probas conxuntamente, se se considerase necesario.

8. Avaliación final.

Cubrirase unha plantilla de avaliación da A.C.I., onde se especificará a evolución do alumno/a e a consecución dos criterios de avaliación da súa A.C.I.

12.- EDUCACIÓN EN VALORES.

ÁREA DE LINGUAS

Tratarase transversalmente e é unha das directrices que guía a selección dos textos, a elección dos temas de vocabulario e, en xeral, o desenvolvemento de todo o currículo.

Entre os contidos transversais que teñen unha presenza continuada nos materiais deste nivel:

Convivencia: unha das actitudes permanentes que se traballan é a participación activa en situacións de comunicación, respectando as normas básicas que regulan o intercambio comunicativo. O respecto polas regras do diálogo e polas opinións dos demais trabállase sobre todo, no programa de “comunicación” e, en xeral, cada vez que se producen situacións de “expresión oral”.

Educación vial: aspecto presente no traballo cos códigos máis usuais (formas, cores, símbolos...).

Educación para a saúde: o corpo, a saúde, nacer e crecer, son temas de vocabulario a través dos cales se traballa directamente este tema transversal.

Educación ambiental: as unidades que xiran arredor dos temas da natureza, os animais, as plantas, o campo, o mar,... promoven o respecto polo medio ambiente.

ÁREA DE MATEMÁTICAS

Púxose especial coidado en que nin na linguaxe, nin nas ilustracións, nin nas situacións de resolución de problemas existan indicios de discriminación por sexo, nivel cultural, relixión, riqueza, aspecto físico, etc.

Ademais deste aspecto xeral, algúns temas transversais implicados nas Matemáticas son obxecto de maior desenvolvemento:

Educación para a convivencia: a través da presentación de contextos nos que o alumnado vese obrigado a valorar e xerarquizar valores. En todas as actividades colectivas, maniféstase unha valoración positiva da participación, o respecto ás opinións e normas, etc.

Educación para o consumidor: a través de contidos relacionados coa compra e a venda, que axudan a formarse unha actitude crítica cara o consumo.

Educación para a saúde: mediante a realización intencionada de certos problemas con contido relacionado con temas sanitarios.

Educación medioambiental: mediante a realización intencionada de certos problemas con contido relacionado con aspectos do medioambiente.

Educación viaria: mediante actividades relacionadas coas sinais de tráfico que aparecen nos textos, permiten facer observacións sobre o comportamento de condutores e peóns.

ÁREAS DE CIENCIAS DA NATUREZA E CIENCIAS SOCIAIS.

No primeiro ciclo de Primaria trabállanse con especial atención os seguintes temas:

Educación medioambiental: as grandes cuestións da educación ambiental neste sexto nivel, céntranse no descubrimento do contorno e no desenvolvemento dunha actitude favorable á protección e conservación do medio inmediato.

Educación para o consumo: a educación para o consumo responsable comeza con reflexións sobre as actitudes dos nenos e nenas, que deben comezar a distinguir entre o que realmente necesitan e aquilo do que poden prescindir facilmente. Estes aspectos son traballados na maior parte das unidades didácticas integradas.

Igualdade de oportunidades entre ambos sexos: mediante a presentación da muller en situacións iguais ás dos homes, tanto no ámbito da escola como do traballo e en outras situacións cotiás. Por outra parte, emprégase unha linguaxe "coeducativa".

13.- PROXECTO LECTOR

O Proxecto Lector de Centro garante a paulatina capacitación do alumnado nas competencias básicas que se pretenden, de cara á súa formación como cidadáns activos e solidarios. Entre estas podemos destacar que:

- Desenvolve a imaxinación e o coñecemento do mundo, dos seus poboadores, costumes e sentimentos.
- Estimula a curiosidade polo que nos rodea e acércanos a mundos lonxanos.
- Enriquece a linguaxe e aumenta a nosa capacidade de expresión.
- Educa en valores, axuda a coñecernos e a identificarnos con outros.

- Familiariza co manexo de libros, favorecendo o hábito lector.

Por todo isto, levaremos a cabo distintas intervencións en relación coa lectura, a escritura e as habilidades informativas, incorporando a biblioteca do centro e as bibliotecas de aula como recursos fundamentais para a súa posta en marcha. Isto tamén se fará a través da integración das fontes informativas, en calquera soporte (impreso ou electrónico) no tratamento dos contidos curriculares.

A formación de lectores e lectoras competentes e a creación e consolidación do hábito de lectura será un dos nosos principios obxectivos, e para acadalo destinaranse todos os días 30 minutos á lectura na aula ou na biblioteca nos plans de traballo ou nas diferentes actividades plantexadas, pero non só se traballará a lectura mecánica, senón que tamén se fomentará a lectura comprensiva, que esixe un traballo progresivo e continuado. Para elo realízanse tamén tarefas variadas de comprensión lectora, expresión escrita, etc que servirán de apoio a labor realizada nas materias.

Traballarase con todo tipo de textos: literarios, expositivos, xornalísticos, publicitarios, gráficos; en soporte impreso ou electrónico.

14.- PLAN TIC

Neste 6º nivel de Educación Primaria o alumnado aproximarase ás tecnoloxías da información e da comunicación principalmente a través de distintos soportes:

- Proxecto Abalar (Pendente de arranxo)

- Outras realidades que se presentan ao alumnado este curso son: impresión 3D, robótica, realidade aumentada, realidade virtual,...

15.- PLAN DE CONVIVENCIA

O Plan de Convivencia é o documento que serve para concretar a organización e o funcionamento do centro en relación coa convivencia. Nel establécense as liñas xerais do modelo de convivencia a adoptar no centro, os obxectivos específicos a acadar , as normas que o regularán e as actuacións a realizar neste ámbito para a consecución dos obxectivos .

Farase unha distinción entre o seguinte:

- Convivencia entre o alumnado

- Convivencia entre o profesorado do centro

- Relación coas institucións e agrupacións do contorno escolar.

CONVIVENCIA ENTRE O ALUMNADO:

Estudando o contorno que rodea aos nosos/as alumnos/as non se aprecian graves problemas de convivencia, aínda que, ás veces algunhas situacións están revestidas de certa indisciplina que se solventa aplicando o establecido no NOF.

Obxectivos:

- Compartir os espazos comúns.

- Respectar aos demais.

- Aceptar e cumprir as normas.

- Resolver pacíficamente os conflitos.

- Coidar as instalación.

Actividades:

- Sesións de xogos e charlas cos titores e coa orientadora do centro para analizar como perciben os/as nenos/as as relacións cos seus compañeiros e identificar os conflitos máis frecuentes entre eles.
- Sesións de xogos e charlas para analizar como percibe o alumnado as relacións cos mestres e identificar os posibles conflitos.
- Traballo coas emocións e sentimentos propios e alleos en relación cos problemas de conducta e/ou convivencia que existan entre o alumnado e entre o alumnado e o profesorado.

CONVIVENCIA ENTRE O PROFESORADO DO CENTRO:

Aportar a nosa opinión sobre os criterios que se están a seguir en aspectos referentes á organización do centro, tales como:

- A elaboración de horarios.
- A vixilancia nos recreos e corredores.

- alumnado con NEAE e o establecemento de apoios

- funcionamento dos equipos docentes (reunión, liñas de comunicación colaboración, traballo en equipo, toma de decisión e acordos)

- As substitucións

- A distribución do alumnado

- Escolarización do alumnado procedente do estranxeiro.

- Participación en distintos programas de innovación.

- Acollida ao profesorado novo

- Manifestar as nosas impresións con referencia a temas que afectan ao alumnado tales como: Indisciplina, aillamento, absentismo, acoso, retrasos, ausencia de material para traballar, faltas de respecto tanto hacia o/a mestre/a como hacia os/as compañeiros/as. Tódolos temas trataranse nas reunións de ciclo.

RELACIÓN COAS INSTITUCIÓNS E AGRUPACIÓNS DO CONTORNO ESCOLAR: Reunións de coordinación mantidas cos outros centros do concello co obxectivo de obter información e diagnósticos sobre o alumnado. Analizar o grado de participación das familias, identificar as situacións que xeran conflitos: reunións de clase, entrevistas co titor o titora, reclamacións individuais ou de grupo.

16.- PLAN LINGÜÍSTICO DE CENTRO

Tal e como sinala o Plan Lingüístico a lingua na que se expresan normalmente o alumnado e o profesorado de centro é o galego, polo que será o idioma vehicular na docencia a excepción das asignaturas que se impartirán en castelán atendendo ao Decreto de Plurilingüismo, no noso caso matemáticas, educación plástica e educación física.

No sexto nivel de Educación Primaria desenvolveremos as seguintes actividades lingüísticas:

Lecturas de contos (en galego e en castelán). Diferentes lecturas individuais, en pequenos grupos ou para o grupo-clase.

Obradoiro de contos: Co fin de animar á lectura ó noso alumnado organiza unha biblioteca de aula onde compartir lecturas co resto do alumnado e onde se desenvolven actividades de expresión oral, escrita e dramática.

Dende a Biblioteca o EDNL e o Equipo de Actividades Complementarias organizan unha serie de actividades nas que tamén participaremos e que entre outros obxectivos teñen como intención o desenvolvemento da competencia lingüística

- Participarase en concursos relacionados coa lingua galega.
- Elaboraranse carteis, debuxos e adhesivos en favor do uso do idioma de Galicia.

17.- RECURSOS

Non traballamos con libros de texto polos seguintes motivos:

Presentan os coñecementos de forma dogmática.

Impoñen os saberes, non incitan nin axudan a construílos.

Máis que divulgar os coñecementos, os vulgarizan e trivializan.

Substitúen calquera outra fonte de información.

Presentan unha estrutura ríxida, que non facilita a adaptación das situacións de aprendizaxe ao contexto. Non fomentan a iniciativa do profesorado.

Non se contextualizan na realidade máis próxima do alumnado.

Automatiza ao alumnado impedíndolles traballar con orixinalidade ou imaxinando situacións diferentes ás que nel se plantexan.

Adquiren un valor prescriptivo: marcan a programación e o seu seguimento.

Elabóranse e distribúen con criterios de mercado, non pedagóxicos nin sociais.

Sobreviven a calquera cambio curricular: a súa capacidade camaleónica de adaptación desvirtúa toda innovación que se tente por vía do currículo.

á hora de enfrontarse á impartición dunha clase debe seleccionar os recursos e materiais didácticos que ten todo docente pensado utilizar. É fundamental elixir adecuadamente os recursos e materiais didácticos porque constitúen ferramentas fundamentais para o desenvolvemento e enriquecemento do proceso de ensino-aprendizaxe dos alumnos.

No noso centro a elección do material didáctico correspóndelle ao profesorado responsable de cada titoría, especialidade ou contexto de aprendizaxe. A dirección do centro garantirá que o alumnado poida dispoñer do mellor material didáctico para traballar nas aulas.

En referencia ao material funxible, son moitas as posibilidades de organización:

o Xestionados totalmente polo centro con aportacións económicas das familias.

o Solicitados polos titores e mercados polas familias.

o Solicitados polo profesorado e mercados a través dunha cooperativa coas familias coa dotación económica

que as familias aportarán a esa cooperativa.

o Facilitados polo centro para o traballo diario nas aulas.

CONTEXTO HUMANÍSTICO:

O contexto humanístico estruturase en diferentes recantos nos que se empregan os seguintes recursos e materiais: o

RECANTO DOCUMENTAL: libros de consulta de diferente tipoloxía, fichas para completar información, infografías,

murais, presentacións ...

o RECANTO XEOGRÁFICO: diferentes tipos de mapas, planos, atlas, globo terráqueo, sistemas de

xeolocalización...

o RECANTO AUDIOVISUAL: dispositivos móbiles, proxector, ordenador, aplicacións dixitais, cámara dixital, recursos

interactivos...

o RECANTO ARTÍSTICO/EXPERIMENTAL: cartolinas, diferentes tipos de papeis, lapis de cores, témperas, rotuladores, materiais reutilizados...

Ademais, para tratar temas máis específicos úsanse outros recursos como: táboas de observación, termómetro ambiental, liñas do tempo, planetario, colección de rochas e minerais...

CONTEXTO CIENTÍFICO

No momento da programación das actividades debemos facer constar que material precisamos. Neste sentido unha posible clasificación sería:

Material para tratar diversos tipos de contidos: mapas, atlas, dicionarios, fichas, murais, maquetas, material de laboratorio, bloques lóxicos,...

Material de ampliación e investigación: bibliotecas temáticas, acuarios, terrarios, fichas auto correctivas, material de laboratorio, de impresión,..

Material lúdico: xogos didácticos, aros, xogos de estratexia e simulación,...

Material audiovisual e informático: tablets, vídeo, computador, CDs,...

Materiais ou recursos que ofrece o medio escolar e o contorna socio natural no que vive o neno: persoas, institucións, monumentos, xardíns, paraxes naturais,...

Hai que ter en conta unha serie de condicións que debe cumprir todo material didáctico; estas son, entre outras: ser seguro, é dicir, non presentar ningún tipo de perigo, como toxicidade ou arestas cortantes, ser resistente e duradeiro, ser de fácil manexo, poder utilizarse con finalidade pedagóxica, ser atractivo, ser polivalente, non ser moi estruturado, isto é, que permita actuar ao neno.

Ademais haberá suficiente cantidade de material como para satisfacer as necesidades de todos os nenos e nenas.

Estará situado sempre ao alcance destes, para que poidan dispoñer del. Aparecerá agrupado segundo as actividades que permita realizar.

Tan importante como a selección de material é a súa localización na aula que para o caso da aula de 6o de EP onde se desenvolve o "Contexto Científico" está estruturada en catro recantos:

o RECANTO Tics: computadores con conexión a Internet dotados do software, pizarra dixital, tablets, impresora, cámara dixital, reprodutor de DVD, CDs... Todos estes recursos servennos para crear e desenvolver no noso alumnado a imaxinación e a creatividade como medios de apoio e ampliación aos contidos traballados.

RECANTO MUSEO: cola, celo, papeis variados, cartolinas, ceras e lapis de cores, témperas, rotuladores, regras, compases, plastilina, gomas, lapis, chinchetas, cartóns, pistola de silicona, las e fíos. Con todos estes materiais os nenos poden recrear maquetas, construír murais e preparar materias didácticos diversos cos que poden decorar a aula e afianzar os seus coñecementos.

RECANTO BIBLIOTECA: libros de diferente tipoloxía, enciclopedias, guías didácticas, xogos didácticos e manipulativos de temáticas diversas (alimentación, animais, reciclaxe), material impreso (fichas de reforzo e ampliación,...).

RECANTO LABORATORIO: este recanto achega gran valor ao contexto científico porque permite ao alumnado traballar de xeito manipulativo os contidos conceptuais e polo tanto realizar unha aprendizaxe máis motivadora e significativa. O neno aprende a través da actividade-interactividade, neste recanto inclúense: balanzas, pesas, termómetros, metros, cintas de medir e regras, pilas, cables, envases calibrados (pipeta, bureta, probeta, vasos de precipitados, embudes de decantación, erlenmeyer,...), lupas, lámpadas, reactivos non tóxicos, lentes, luvas, batas, microscopios, globos, produtos orgánicos, alimentos, plantas, etc.

CONTEXTO LINGÜÍSTICO-LITERARIO:

No contexto lingüístico e literario desenvólvense proxectos relacionados coa utilidade da lingua, tanto na súa oralidade como na vertente escrita.

Para o desenvolvemento destes proxectos estableceuse unha estruturación espacial no interior da aula en catro recantos que definen os materiais didácticos a utilizar:

Literatura Creativa: Nel botarase man de materias como: tablet, ordenador portátil, aplicacións de creación de diferentes tipos de textos e traballos lingüísticos: pixton, procesadores de textos, software para a elaboración de presentacións... así como outro tipo de material máis tradicional coma o lápiz e o papel. Neste recanto tamén son de uso masivo diferentes tipos de recursos bibliográficos nos seus formatos: novela, relato, conto, poemas, teatro...

Procesando Textos: Ademáis dos utilizados anteriormente, tamén se utilizarán monicreques, teatrillos para a elaboración de obras teatrais, Imaxes, videos, mapas mentais..etc.

Pasatempos: Neste recanto utilizamos diferentes pasatempos en formato revista ou fotocopiado así como todos os materiais anteriores para a elaboración de pasatempos polo propio alumnado. Tamén utilizamos nel as redes sociais, materias para a ilustración de relatos...etc.

Conferencias: É este un espazo pensado para o traballo da oralidade. Son fundamentais todos os materiais que configuran a nosa radio escolar (microfonos, auriculares, pc, mesa de mezclas...). Tamén ten un importante uso a gravadora de voz para a creación de diferentes traballos relacionados coa lectura.

A maiores de todo este material que se usa no contexto lingüístico literario tamén hai que constar todo aquel material que se integra no INFORMADEIRO como o lugar onde se ubican os medios de comunicación escolares que utilizaremos para darlle saída aos traballos do alumando.

CONTEXTO MATEMÁTICO

No momento de programar os diferentes plans de traballo temos en conta o material que dispoñemos no centro para garantir un desenvolvemento correcto dos diferentes plans, outro material tivo que ser comprado pola ausencia do mesmo.

Neste sentido unha posible clasificación sería:

- Material de debuxo: regras, escuadras, cartabóns, compases, transportadores, escalímetros,...
- Material manipulable: pesas, metros, figuras xeométricas, corpos xeométricos, fraccións, reloxos, termómetros, calculadoras, reloxo, diñeiro, regretas, material de base 10, probetas,...
- Material de creación: cartolinas, xeoplanos, bloques lóxicos, policubos, bloques xeométricos, robot,...
- Material informático: O uso da tecnoloxía estivo presente en todos os proxectos desenvolvidos. Ferramentas tecnolóxicas como: tabletas, ordenadores, portátiles, variadas apps e software informáticos para a edición de textos, audios, imaxes e vídeos, cámaras de fotos e vídeo, a radio escolar...

- Materiais ou recursos que ofrece o medio escolar e a contorna socio-natural na que vive o alumnado. Este material axudou a desenvolver os diferentes recantos do contexto matemático:

Recanto Xeometría

No recanto de xeometría queremos que o alumnado se achegue a determinados contidos matemático que fan referencia a figuras e corpos xeométricas, planos, perpendicularidade, circunferencia,... para iso precisamos regras, escuadras, cartabóns, transportadores, escalímetros...

Recanto Vida Cotiá

No recanto da Vida Cotiá pretendemos “tocar” as matemáticas, medindo, pesando, tocando,... para poder levar a cabo isto precisamos pesas, metros, figuras xeométricas, corpos xeométricos, reloxos, termómetros, fraccións, regretas,...

Recanto Tratamento da Información

As facturas, recibos, tickets,... serven para achegarse o alumnado a unha interpretación da realidade presente nas súas vidas. Poder interpretar esta información axudará a entender conceptos presentes nos contidos matemáticos coma as táboas, porcentaxe, tanto por cento, fracción,... así coma moitos outros. Axudámonos neste recanto das tabletas e ordenadores.

Recanto do Supermercado

O supermercado que temos na aula permítenos unha diversidade de actividades, dende prezos, capacidade, volume, peso,... polo que o alumnado utilizou este recanto para a adquisición de diferentes contidos presentes no currículo. Os envases tamén nos serviron para traballar os corpos xeométricos e debuxalos.

Recanto Creación

A posibilidade que ten o alumnado de crear a súa propia aprendizaxe estivo presente neste recanto que creamos no último trimestre coa presenza do Robobo. O robobo e a linguaxe de programación permitiunos traballar distancias, velocidades, ángulos, figuras xeométricas,... Ademais contamos con xeoplanos, policubos, bloques xeométricos,... que nos axudaron á aprendizaxe de diferentes contidos.

18.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Ao longo do curso participaremos nas actividades complementarias e extraescolares que propoñan os equipos do centro ou o departamento de orientación. As saídas xa foron consensuadas co equipo de mestras de Educación Infantil e están explicitadas na Programación Xeral Anual. Coa baixa ratio das aulas, vémonos na obriga de facer saídas coa etapa de Educación Infantil para abaratar os custos do transporte.

Debemos integrar aquí que pode haber saídas que non foron previstas a día de hoxe ou que xurdirán máis para diante que puideran ser do noso interese en función dos proxectos que se aborden ao longo do curso e que necesitemos facer. Integraranse todos os cambios neste apartado na memoria final de curso.

OUTRAS ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Como complemento ao currículo traballaranse actividades relacionadas con:

Magosto

Inverno: O Pandigueiro.

Entroido.

Día do Libro

Semana das Letras Galegas.

E todas aquelas actividades propostas polos diferentes equipos do centro: EDLG, Biblioteca...

19.- PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

Ao remate do curso realizarase unha avaliación da programación atendendo a:

Grao de consecución dos obxectivos.

Adecuación das actividades ao alumnado ás que van dirixidas. Modificacións necesarias na metodoloxía de traballo co alumnado. Necesidade de novas estruturas e procesos de ensino e aprendizaxe. Adecuación e suficiencia dos recursos

Adecuación da atención á diversidade

Valoración dos Proxectos Lector, Tics, Convivencia e Lingüístico Temporalidade axeitada.

Tipoloxía de avaliación e resultados obtidos desta modalidade de avaliación. Implicación de todos os participantes

Grao de satisfacción dos implicados

Nas reunións de ciclo faremos unha revisión de cada un destes puntos para tomar nota dos aspectos a mellorar ou cambiar da programación de ciclo, que recolleremos por escrito e engadiremos á memoria final.

ANEXO

Ao longo do primeiro trimestre traballaremos aqueles contidos que quedaron pendentes polo confinamento, tal e como quedou reflexado na Programación Adaptada.

No caso de novos confinamentos traballaremos a través das ferramentas dixitais da Consellería, tal como aula virtual, e Webex.